

Raadsvergadering d.d. 16 maart 2017		Raadsvoorstelnr: 17/13
Afdeling	Commissie	Contactpersoon/email
Advies, Ondersteuning en Veiligheid (AOV)	Algemene Zaken	Jessica.vaniersel@oisterwijk.nl

Reactie van Oisterwijk op adviesrapport Augusteijn ten aanzien van herindeling van gemeente Haaren.

1. Voorstel

1. Wanneer het besluit genomen wordt om tot herindeling van de gemeente Haaren over te gaan, is de gemeente Oisterwijk bereid de bestuurszorg voor de kern Haaren over te nemen.
2. Omwille van de voortgang en de duidelijkheid naar de vele betrokken inwoners en gemeenten is de voorkeur voor de datum van herindeling 1 januari 2019. Mocht dit onverhoopt niet te realiseren zijn, dan is onze tweede voorkeur 1 januari 2020.
3. Indien de herindelingsdatum 1-1-2020 wordt, verzoeken wij gedeputeerde staten met klem alles in het werk te stellen om de reguliere verkiezingen van maart 2018 uit te stellen tot de herindelingsverkiezingen van eind 2019.
4. Het is voor een zorgvuldige procesgang van groot belang dat de inwoners, bedrijven en instellingen nauw betrokken worden bij de vormgeving van de herindeling. Daarnaast vragen wij de provincie een stevige rol te pakken in het vervolgproces, gelet op het complexe karakter van deze herindeling.

2. Aanleiding

Drs. R.H. Augusteijn heeft als procesadviseur aan de provincie een rapport uitgebracht met een aanbeveling voor een datum van herindeling van de gemeente Haaren. Naar aanleiding van dit rapport heeft de provincie aan de gemeente Haaren en de buurgemeenten gevraagd om vóór 17 maart hierop te reageren. Aan het college van Oisterwijk wordt gevraagd of het kan instemmen met de splitsingsdatum en bereid is om door middel van een herindeling de bestuurszorg van een gedeelte van de gemeente Haaren over te nemen (bijlage 1).

3. Bestuurlijk kader / beoogd effect

Op 21 april 2016 nam de raad van de gemeente Haaren het besluit om de gemeente Haaren (als toekomstperspectief) op te splitsen. De termijn waarop deze splitsing zou moeten plaats vinden werd daarbij niet vastgesteld. Wel verbond de raad een aantal voorwaarden aan de splitsing

Deze splitsing zou alleen kunnen plaats vinden indien er voor alle kernen een toekomstbestendige en bestuurskrachtige oplossing zou ontstaan. Verder zou de bevolking over de voorgenomen splitsing geraadpleegd moeten worden.

Na dit besluit in de gemeenteraad van Haaren is door het college van Haaren een aantal gesprekken gevoerd met de colleges van omliggende gemeenten, waaronder het college van Oisterwijk. Doel vanuit het college van Haaren van dit gesprek was om te voldoen aan de wens van de raad om te onderzoeken of Oisterwijk kan bijdragen aan de gestelde eis: een toekomstbestendige en bestuurskrachtige oplossing voor de kern Haaren.

Het college van Oisterwijk heeft haar standpunt toen als volgt verwoord (bijlage 2):

- de kern Haaren is welkom;
- de gemeente Oisterwijk heeft voldoende bestuurskracht; de gemeente Oisterwijk heeft een helder kader vastgesteld met betrekking tot haar bestuurlijke toekomst;
- de gemeenten Goirle, Hilvarenbeek en Oisterwijk hebben samen een bestuurlijke visie op hun samenwerking gepresenteerd onder de titel "Samen halen wij het beste uit onszelf";
- deze visie is met instemming ontvangen door de provincie;
- Conclusie: niets staat het samengaan van de kern Haaren met de gemeente Oisterwijk in de weg.

In een recente notitie (20 februari 2017) verwoordt de provincie haar visie op de bestuurlijke inrichting van de subregio 'Haaren en omliggende gemeenten' (bijlage 7), die bovenstaande punten nogmaals bevestigt.

De raad van de gemeente Haaren spreekt zich eveneens op 16 maart uit over de opsplitsing en na een definitief besluit over de herindelingsdatum treedt de wet ARHI in werking (processchema bijlage 5).

4. Argumenten

Haaren is welkom

In het rapport beschrijft dhr. Augusteijn de oriëntatie van de diverse kernen van de gemeente Haaren op hun buurgemeenten. Geconstateerd wordt dat de kern Haaren georiënteerd is op de kern Oisterwijk van de gemeente Oisterwijk, met name ten aanzien van het gebruik van voorzieningen (sport, bibliotheek, horeca, voortgezet onderwijs). In diverse gesprekken en brieven is door zowel het college als de raad van Oisterwijk aan het college en de raad van Haaren aangegeven dat .. "het dorp Haaren maatschappelijk heel nauw verbonden is met Oisterwijk" (bijlage 3). Het college heeft deze constatering ook gedaan en heeft daarom het standpunt verwoord: Haaren is welkom.

Snelle datum van herindeling

In het rapport beschrijft dhr. Augusteijn de route naar een datum van herindeling. Hij beschrijft daarin dat de gemeenschapszin en betrokkenheid van de inwoners uit de diverse kernen bij dit proces groot is. De aanbeveling is dat de overheid dit moet koesteren en stimuleren door duidelijkheid te geven. Het college van Oisterwijk heeft in gesprekken met het college van de gemeente Haaren en met de procesadviseur gepleit voor snelheid in dit proces. In het gesprek

met de procesadviseur heeft het college van Oisterwijk 1 januari 2019 als voorkeursdatum genoemd (zie het gespreksverslag van 16 december 2016 in het rapport).

Hoewel de heer Augusteijn deze voorkeursdatum onhaalbaar acht, is het college van mening dat het college van GS gevraagd mag worden te verkennen of hiervoor creatieve oplossingen mogelijk zijn, zonder dat de zorgvuldigheid van het proces uit het oog verloren wordt.

Mogelijk is ook te leren van en putten uit ervaringen van soortgelijke (fusie - of herindelings-) trajecten in het land (bijvoorbeeld gemeente Krimpenerwaard en/ of Maasdonk).

Na zijn uiteenzetting over de voorkeursdatum zet de procesadviseur in zijn rapportage uiteen waarom de datum 1 januari 2020, gezien de te nemen stappen, de snelst mogelijke datum van herindeling is. Het is een afweging tussen twee belangen. Enerzijds het belang om aan inwoners en omliggende gemeenten snel duidelijkheid te bieden ter borging van de dienstverlening. En anderzijds wat wettelijk mogelijk en haalbaar is, met zorgvuldigheid als belangrijk criterium.

In een informeel overleg tussen de verantwoordelijk gedeputeerde en burgemeesters van Oisterwijk, Vught en Boxtel op 16 februari jl. is een variant op het proces bij de herindelingsdatum van 1-1-2020 aan de orde gekomen. In deze variant worden de reguliere verkiezingen in maart 2018 overgeslagen, zodat de huidige zittingsperiode van de raad verlengd wordt tot de herindelingsverkiezingen in november 2019. Deze uitstel variant zou een afwijking zijn van de geldende ARHI bepalingen. Wat het college van Oisterwijk betreft is dit een aantrekkelijke variant. Het college wil bepleiten bij GS om alles te doen om deze variant te realiseren.

Naast deze uitstel variant heeft het college de 'gewone' ARHI-route naar 1-1-2020 in ogeschouw genomen. Deze route betekent dat er voor Oisterwijk een zeer korte raads- en collegeperiode (maart 2018 tot december 2019) zal ontstaan, en vervolgens een extra lange raadsperiode (januari 2020-maart 2026) zoals de wet ARHI voorschrijft (bijlage 4). Voor het college is dit een 'next best' oplossing.

Voortgang gewenst

Het wettelijk spoor van ARHI geeft aan waar de beslismomenten voor gemeenteraad, provincie en minister liggen (bijlage 5). Het procesverloop volgens ARHI geeft naast een wettelijk spoor ook een fusiespoor met voorschriften en adviezen voor een projectorganisatie voor de betrokken ambtelijke organisaties. Dit alles is beschreven in een Handboek gemeentelijke herindeling van het ministerie (bijlage 6).

Het college wil er nadrukkelijk op aandringen bij de provincie dat de gevolgen voor inwoners van Haaren, in welk gekozen tijdspad dan ook, zo min mogelijk (praktische) last opleveren. Om te voorkomen dat de huidige situatie van onzekerheid gevolgen gaat krijgen voor de basisdienstverlening, waarvan (kwetsbare) inwoners het slachtoffer kunnen worden, is voortgang gewenst. Hierbij wordt de provincie gevraagd een stevige rol te pakken in het vervolgproces, gelet op het complexe karakter van deze herindeling.

5. Risico's

Wanneer er geen spoedig besluit van een splitsingsdatum van de gemeente Haaren genomen wordt, zal dat ten koste gaan van de slagvaardigheid in dit herindelingstraject.

6. Financiën

De werkzaamheden, die voortvloeien uit een herindelingsbesluit, kunnen niet gerekend worden tot de dagelijkse taak van de gemeente Oisterwijk. Wij zullen deze taak oppakken als een groot project, dwz met stuurgroep (met bestuurlijke- en directiesturing), projectgroepen en dit alles onder leiding van een projectleider op het niveau van één van de MT leden.

Verder zijn financiële gevolgen als gevolg van de herindeling van de gemeente Haaren voor de gemeente Oisterwijk nog niet in te schatten. In het herindelingsadvies, onderdeel van het vervolgtraject, moet hier duidelijkheid over gegeven worden.

7. Communicatie / Burgerparticipatie

Dit raadsvoorstel zal behandeld worden in de extra raadsvergadering van 16 maart 2017. Dit raadsvoorstel biedt de basis voor een reactie naar de provincie inzake de herindeling van gemeente Haaren. Ook de overige omliggende gemeenten geven hun reactie aan de provincie. Als er een definitief besluit over de datum van herindeling van de gemeente Haaren door de raad van de gemeente Haaren is genomen, mag er van worden uitgegaan dat een stappenplan conform de wettelijke procedure ARHI opgesteld wordt. Belangrijk onderdeel daarvan is het betrekken van en communicatie naar inwoners, instellingen, bedrijven en andere belanghebbenden, onder andere het burgerpanel zal hierbij ingezet worden. Verder zal het college, zoals dat gebruikelijk is bij grote projecten, de raad/commissie met regelmaat informeren over de voortgang ervan.

Het raadsbesluit is referendabel.

8. Gewijzigd besluit na behandeling in de commissie

In het voorgestelde raadsbesluit zijn aanvullend de opmerkingen opgenomen die tijdens de vergadering van de commissie Algemene Zaken van 9 maart 2017 zijn gemaakt. Ze betreffen de gewenste voortvarendheid en zorgvuldigheid, alsmede het belang van het nadrukkelijk betrekken van inwoners, bedrijven en instellingen bij het proces van herindeling.

9. Bijlagen

Bijlage 1 : Brief provincie aan college Oisterwijk 01-02-2017

Bijlage 2 : Verslag van gesprek tussen college Oisterwijk en college van Haaren 20-09-2016

Bijlage 3 : Brief fracties Oisterwijk aan raad Haaren 06-10-2014

Bijlage 4 : Schema "gevolgen keuzes herindelingsdatum voor bestuursperiodes"

Bijlage 5 : Presentatie achtergrond informatie herindeling Haaren

Bijlage 6 : Handboek gemeentelijke herindeling

Bijlage 7 : Provinciale blik op bestuurlijke inrichting van subregio 'Haaren en omliggende gemeenten'

Oisterwijk 13 maart 2017,

Het college,

de secretaris,

Ineke Depmann

de burgemeester,

Hans Janssen

Raadsbesluit

Voorstel tot reactie van Oisterwijk op adviesrapport ten aanzien van herindeling van gemeente Haaren.

De raad van de gemeente Oisterwijk,

gelezen het voorstel van het college d.d. 13 maart 2017,
afdeling Advies, Ondersteuning en Veiligheid (AOV),
raadsvoorstel nr. 17/13;

besluit in reactie op het rapport Augusteijn inzake de aanbeveling voor een datum van herindeling van de gemeente Haaren aan de gedeputeerde staten van Noord-Brabant aan te geven dat :

1. Wanneer het besluit genomen wordt om tot herindeling van de gemeente Haaren over te gaan, de gemeente Oisterwijk bereid is de bestuurszorg voor de kern Haaren over te nemen.
2. Omwille van de voortgang en de duidelijkheid naar de vele betrokken inwoners en gemeenten de voorkeur voor de datum van herindeling 1 januari 2019 is. Mocht dit onverhoopt niet te realiseren zijn, dan is onze tweede voorkeur 1 januari 2020.
3. Indien de herindelingsdatum 1-1-2020 wordt, verzoeken wij gedeputeerde staten met klem alles in het werk te stellen om de reguliere verkiezingen van maart 2018 uit te stellen tot de herindelingsverkiezingen van eind 2019.
4. Het voor een zorgvuldige procesgang van groot belang is dat de inwoners, bedrijven en instellingen nauw betrokken worden bij de vormgeving van de herindeling. Daarnaast vragen wij de provincie een stevige rol te pakken in het vervolgproces, gelet op het complexe karakter van deze herindeling.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Oisterwijk op 16 maart 2017

de griffier,

de voorzitter,

Nelleke van Wijk

Hans Janssen